

ಡಿಸೆಂಬರ್ 2020ರವರೆಗೆ

ಶಿಶು ಆರ್ತಿಕಾ ಪಂಸ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ COVID-19 ನಿಭಾಯಿಸುವದು

1

ಜಾಗೃತಿ

- ಕೋವಿಡ್-19 ಎಂದರೆನು?

ಕೊರೋನಾ ವೈರಸ್: ಸಾಮಾನ್ಯ ನೆಗಡಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ತೀವ್ರತರ ಉಸಿರಾಟದ ಶೋಂದರೆಗಳಾದ Middle East Respiratory Syndrome (MERS) ಮತ್ತು Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಉಸಿರಾಟದ ಸೋಂಕು.

ಕೋವಿಡ್-19: ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಾದ ಕೊರೋನಾ ವೈರಾಣವಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ. ಈ ಹೊಸ ವೈರಾಣ ಜ್ಯೋನಾದ ಪ್ರಕಾರ್ಣನಲ್ಲಿ 2019ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೋಬ ಆಗುವವರೆಗೂ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

- ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಹೇಗೆ?

ಕೋವಿಡ್-19ರ ಅತೀ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಜ್ಞರ, ಆಯಾಸ, ಮತ್ತು ಒಣ ಕೆಮ್ಮು. ಕೆಲವು ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು, ಕಟ್ಟಿದ ಮೂಗು, ಸೋರುವ ಮೂಗು, ಗಂಟಲು ನೋವು ಮತ್ತು ಬೇಧಿ ಕಂಡು ಬರಬಹುದು.

- ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂಶಗಳು – ಹೇಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ

- ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ:** ಕೋವಿಡ್-19 ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೋಂಕು ತಗುಲಬಹುದು.
- ಕೋವಿಡ್-19 ಸೋಂಕು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೆಮ್ಮುದಾಗ ಅಥವಾ ಸೀನಿದಾಗ ಮೂಗು ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಬರುವ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ರೋಗವು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ.**
- ವಸ್ತುಗಳು/ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ:** ಈ ಹನಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸುತ್ತಲಿನ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಿಗಳು, ಮೂಗು ಅಥವಾ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅವರಿಗೂ ಸೋಂಕು ತಗುಲಬಹುದು.
- ಉಸಿರಾಟದ ಮೂಲಕ ಹನಿಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು:** ಕೋವಿಡ್-19 ಸೋಂಕು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೆಮ್ಮುದಾಗ ಅಥವಾ ಸೀನಿದಾಗ ಹೊರಬರುವ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳನ್ನು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಉಸಿರಿನ ಮೂಲಕ ಒಳಪಡಿದರೂ ಹೊಡಾ ಸೋಂಕಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

2

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

- ಕೋವಿಡ್-19 ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುವುದು:** ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೋವಿಡ್-19 ರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಚ್ಚಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
- ಆಂಟಿಬಿಯಾಟಿಕ್‌ಗಳು:** ಕೋವಿಡ್-19 ತಡೆಗಟ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಟಿಬಿಯಾಟಿಕ್‌ಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯೇ?
  - ಇಲ್ಲ
- ಗುಣಪಡಿಸುವುದು:** ಕೋವಿಡ್-19 ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ಅಥವಾ ಗುಣಪಡಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಜೀವಧಿ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಕ್ರಮಗಳಿವೆಯೇ?
  - ಇದುವರೆಗೂ: ಈಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜೀವಧಿಯ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳಿಲ್ಲ.
- ಲಿಸಿಕೆ:** ಕೋವಿಡ್-19 ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಲಿಸಿಕೆ ಅಥವಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆಯೇ?
  - ಇದುವರೆಗೂ – ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ
- SARS ಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ:** SARS ಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?
  - ಇಲ್ಲ
- ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವುದು:** ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಬೇಕೇ?
  - ಹೌದು – ನಿಮಗೆ ಕೆಮ್ಮು, ನೆಗಡಿ, ಜ್ಞರ (INFLUENZA LIKE ILLNESS- ILI) ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಬೇಕು
  - ಹೌದು, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ! ನೀವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ / ಜನ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾಸ್ಕ್ ಅನ್ನು ಧರಿಸಿ (ನೀವು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಹೊಡಾ) – ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವವರು/ ರೋಗಿಗಳು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಸ್ಕ್‌ಗಳ ಕೊರತೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆಮ್ಮೆ ಒತ್ತಡ ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಿಸಿದ ಮಾಸ್ಕ್ ಅನ್ನು ಒಳಸಿ.

ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ಕ್ರಮಗಳು

• ಕ್ರಮ 1:

- ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಿ
- ಶಿಶು ಆರ್ಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು/ಇತರ ನಿವಾಸಿಗಳ ದೇಹದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ದಿನಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ನಿಮಗೆ ಕೆಮ್ಮೆ, ನೆಗಡಿ, ಜ್ಞರ (Influenza Like Illness (ILI) ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣವೇ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಿ.
- ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವೈಕಿಯ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಮಾಡದಿರಿ ಮತ್ತು ಭೇಟಿ ಆಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ
  - ಮಾಸ್ಕ್
  - ಸೋಮ / ಆಲೋಹಾಲ್ ಯುಕ್ತ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕ್ಯಾಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬುದು
  - ದೇಹದ ತಾಪವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು (100.4 F ಗಿಂತ ಹಚ್ಚಿರಬಾರದು)

• ಕ್ರಮ 2:

- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳ / ಜನ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 1 ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ

• ಕ್ರಮ 3:

- ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸಿ.
- ಇತರರಿಗೂ ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅಥವಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದೂರದಿಂದಲೂ ಕೂಡಾ ವ್ಯವಹರಿಸಬೇಡಿ.

• ಕ್ರಮ 4:

- ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಗಳನ್ನು ಆಗಾಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಮಾರ್ಜಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸೋಮ ಮತ್ತು ನೀರು ಅಥವಾ ಅಲೋಹಾಲ್ ಯುಕ್ತ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ.
- ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಮೊಬೈಲ್, ಲ್ಯಾಪ್‌ಟಾಪ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್, ಬಾಗಿಲು/ಹಿಡಿಕೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚತಾ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಮಾರ್ಜಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸಿ.
- ಒಂದು ಪಸೆಂಟ್ ಸೋಡಿಯಂ ಹೈಮೋಕ್ಲೋರೈಟ್ ದ್ರಾವಣದಂತಹ ಸ್ವಚ್ಚತಾ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಿ
  - ಸೋಡಿಯಂ ಹೈಮೋಕ್ಲೋರೈಟ್ - ಬ್ಲೈಚ್ ದ್ರಾವಣ (3.5% ಕ್ಲೋರಿನ್) - 2.5 ಭಾಗ ನೀರಿಗೆ 1 ಭಾಗ ಬ್ಲೈಚ್
  - ಸೋಡಿಯಂ ಹೈಮೋಕ್ಲೋರೈಟ್ - ದ್ರಾವಣ (5% ಕ್ಲೋರಿನ್) - 4 ಭಾಗ ನೀರಿಗೆ 1 ಭಾಗ ಬ್ಲೈಚ್
- ಕಣ್ಣಿ, ಮೂಗು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ
- ಕ್ಯಾರ್ಬಾಕ್ಯೂಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ

- ಕ್ಯಾರ್ಬಾಕ್ಯೂಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ
- ಕ್ಯಾರ್ಬಾಕ್ಯೂಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ
- ಕ್ಯಾರ್ಬಾಕ್ಯೂಲಿನ್ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ

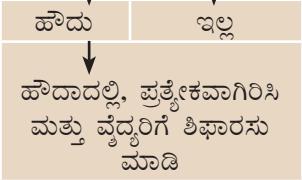
• ಕ್ರಮ 5:

- ಶಿಶು ಆರ್ಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ / ಇಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು 14 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ (ಕ್ಲಾರಂಟ್‌ನೋನಲ್ಲಿ) ಇರಿಸುವುದು
- ಶಿಶು ಆರ್ಕಾ ಸಂಸ್ಥೆ / ಇಸ್‌ಎಸ್‌ಎ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ (ಕ್ಲಾರಂಟ್‌ನೋನಲ್ಲಿ) ಇರಿಸಲಾದ ಮಕ್ಕಳ ದೇಹದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಏರಡು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
- ಆ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇತರ ಮಕ್ಕಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದು - ವೈದ್ಯರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು

• ಕ್ರಮ 6:

ಕೋವಿಡ್-19 ಹಾಟ್‌ಸಾಟ್‌ಗಳ (ಕೋವಿಡ್-19 ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿರುವ ನಗರಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು) ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿ. ಕೋವಿಡ್-19 ಸಹಾಯ ವಾಣಿ 1075 ಅಥವಾ 011-23978046 (ಶುಲ್ಕರಹಿತ)ಗೆ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ncov2019@gov.in ಅಥವಾ ncov2019@gmail.comಗೆ ಇಮ್ಮೆಲ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ,

ತಡೆಗಟ್ಟಿವ ಕ್ರಮಗಳು: ಶಿಶು ಅರ್ಯಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ

ವನು?	ಯಾರು?	ಯಾವಾಗ?	ಕ್ರಮ
ತಾಪಮಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ (NCIT ಫರ್ಮಾರ್ಮೆಚರ್) – ಅನುಭಂಧ 1 ನೋಡಿ 	ಮುಕ್ಕಳು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬೆಂಬಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂದರ್ಶಕರು	ಪ್ರತಿದಿನ – ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಳಬಂದುವಾಗ	ತಪಾಸಕಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮನುವಿಗೆ ಈ ಯಾವುದಾದರೂ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿ (INFLUENZA LIKE ILLNESS- ILI): 1. ತಾಪಮಾನ/ಜ್ವರಿ 100.4 F ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಹೊದ್ದು/ಇಲ್ಲ 2. ಕೆಮ್ಮೆ ಹೊದ್ದು / ಇಲ್ಲ 3. ಉಸಿರಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೊದ್ದು/ಇಲ್ಲ <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div>
ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವುದು 	ರೋಗಲಕ್ಷಣವಿರುವ ಮುಕ್ಕಳು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬೆಂಬಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂದರ್ಶಕರು	ಯಾವಾಗಲೂ	ಮಾಸ್ಕ್ಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಒಗೆಯುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ
ಕ್ಷೀಕೂಳಿಯುವುದು 	ಮುಕ್ಕಳು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬೆಂಬಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂದರ್ಶಕರು	ಉಣಿ, ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಂದರ್ಶಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಮುನ್ನ/ನಂತರ ಸಂದರ್ಶಕರು ಒಳಬಂದುವ/ಹೊರಹೊಗುವ	ಶುಚಿಗೊಳಿಸುವ ದ್ರಾವಣ/ಸೋಪನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿ
ಸ್ಥಾನಿಕ / ಸಂದರ್ಶಕ ವ್ಯಾದ್ಯರಿಂದ ವ್ಯಾದ್ಯಕ್ಕೆಯ ತಪಾಸಣೆ 	ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳ ರೋಗಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವ ಮುಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಶು ಅರ್ಯಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲೇ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಕರಾಗಿ ಇರಿಸಿರುವುದು	ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿದಿನ	ಪ್ರತಿದಿನ ನಡೆಸುವ ದೇಹ ತಾಪಮಾನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ
ಜಾಗೃತಿ ತರಬೇತಿ 	ಮುಕ್ಕಳು ಸಮಾಜ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಬೆಂಬಲ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂದರ್ಶಕರು	ಪ್ರತಿದಿನ	ತರಬೇತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಪಿಪಿಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ

4

ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು:

ಕೋವಿಡ್-19: ಕಚೇರಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಿಸಲು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು <https://www.mohfw.gov.in/pdf/Guidelineson disinfectionofcommonpublicplacesincludingoffices.pdf>

ಶಂಕ್ತಿ/ದ್ಯುದಪಟ್ಟಿ ಕೋವಿಡ್-19 ಕೇಸ್‌ಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗೆಗಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಮಾಹಿತಿ ಪುಸ್ತಕ

<https://www.mohfw.gov.in/pdf/FinalGuidanceonMangaementofCovidcasesversion2.pdf>

5

ಶಿಶು ರಕ್ಷಣೆ ನಿವಾಸ:

- ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಪೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶನ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ) – ವಿವರಗಳು ಸಾರ್ವಾಂಗಿಕ ಸ್ವಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ

6

ಆಯುಷ್ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ:

- ಕೋವಿಡ್-19 ಬಿಕ್ಷುಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಆರ್ಯಕೆಗಾಗಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಲಹೆಗಳು

ಮೂಲ: <http://ayush.gov.in/event/ayurveda-immunity-boosting-measures-self-care-during-covid-19-crisis>

ಕೆಳಗಿನ ಅನುಬಂಧ 2 ನೋಡಿ.

ಅನುಬಂಧ 1

ಸಂಪರ್ಕರಹಿತ ಇನ್‌ಫ್ಲಾರ್ಮೆಡ್ ಥರ್ಮಾಮೀಟರ್‌ಗಳು (ಎನ್‌ಸಿಟಿಗಳು) Non-contact infrared thermometers (NCITs)

ಸಂಪರ್ಕ ರಹಿತ ಇನ್‌ಫ್ಲಾರ್ಮೆಡ್ ಥರ್ಮಾಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ದೇಹದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಸ್ಥಿಪ್ತವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿವಿರವಾಗಿ ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್‌ರೆಡ್ ಟಿಂಪನಿಕ್ ಥರ್ಮೋಮೀಟರ್‌ಗಳಂತೆ, ಎನ್‌ಸಿಟಿಗಳು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ತಾಪಮಾನದ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಎನ್‌ಸಿಟಿಗಳು ಹಣೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅಳೆಯತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮಗುವಿನ ಹಣೆಯು ಬೆವರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಗುವು ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಇತರ ಮೇಲ್ತೀಗಳ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಸಹ ಅಳೆಯಬಹುದು. ಎನ್‌ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡಾ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಸಿಟಿಗಳು ದೇಹದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರದ ಕಾರಣ, ಸೋಂಕು ಹರಡುವ ಅಪಾಯ ನಗಣ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆ ಅಥವಾ ಬಿಸಾಡಬಹುದಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕವಚದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಮೂಲ: <http://ayush.gov.in/event/ayurveda-immunity-boosting-measures-self-care-during-covid-19-crisis>

ಕೋವಿಡ್-19 ಬಿಕ್ಷುಟ್ಟಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಆರ್ಥಕೆಗಾಗಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಆಯುವೇದ ಸಲಹೆಗಳು

ಆಯುಷ್ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟಕೊಂಡು ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವರ್ಧಿಸಲು ಕೆಳಗಿನ ಸ್ವ-ಆರ್ಥಕ್ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಗಳನ್ನು -ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಇವುಗಳು ಆಯುವೇದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ.

ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಕ್ರಮಗಳು

I ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು

1. ದಿನಪೂರ್ವ ಬಿಸಿನೀರು ಕುಡಿಯುವುದು.
2. ಆಯುಷ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 30 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾಡುವುದು (#YOGAatHome #StayHome #StaySafe).
3. ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿತಿಣ, ಜೀರಗ, ಧನಿಯಾ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಳಿಯಂತಹ ಸಾಂಬಾರು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

II ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ವರ್ಧಿಸುವ ಆಯುವೇದದ ಕ್ರಮಗಳು

1. ದಿನಾ ಬೆಳಿಗ್ 10 ಗ್ರಾಂ ಚ್ಯಾವನಪ್ರಾಶ (1 ಚಮಚ) ಸೇವನೆ. ಮಧುಮೇಹ ಉಳ್ಳವರು ಸಕ್ಕರೆ ರಹಿತ ಚ್ಯಾವನಪ್ರಾಶ ಸೇವಿಸಬೇಕು.
2. ತುಳಸಿ, ದಾಲ್ತನಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಒಣಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಒಣದ್ವಾಸ್ ಬಳಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಕಷಾಯ / ಟೀ ಅನ್ನ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ಕುಡಿಯುವುದು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಷಷ್ಪಂಬ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಲಿಂಬೆರಸ ಸೇರಿಸುವುದು.
3. ಅರಿತಿನ ಹಾಲು (ಗೋಲ್ಲನ್ ಮಿಲ್) – 1/2 ಟೀ ಚಮಚ ಅರಿತಿಣವನ್ನು 150 ಮಿ.ಲೀ. ಬಿಸಿ ಹಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸೇವಿಸುವುದು.

IV ವರ್ಷ ನೀರಿದ ಮತ್ತುಗಳಾಗಿ: ಒಣ ಕೆಮ್ಮೆ / ಗಂಟಲು ಕೆರೆತವಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಆಯುವೇದ ಕ್ರಮಗಳು

1. ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು – ಎಳ್ಳಣ್ಣಿ / ಕೊಬ್ಬಿರಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೂಗಿನ ಎರಡೂ ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ ಮತ್ತು ಸಂಚೆ ಹಚ್ಚುವುದು.
2. ಕೆಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಗಂಟಲು ಕೆರೆತವಿದ್ವಲ್ಲಿ ಲಿಂಬೆ ನೀರನ್ನು ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ / ಜೇನು ತುಪ್ಪದೊಂದಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 2-3 ಬಾರಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
3. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಒಣಕೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಕೆರೆತಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗೂ, ಈ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ.

III ವಯಸ್ಕರಿಗಾಗಿ: ಒಣ ಕೆಮ್ಮೆ / ಗಂಟಲು ಕೆರೆತವಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಆಯುವೇದ ಕ್ರಮಗಳು

1. ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದು – ಎಳ್ಳಣ್ಣಿ / ಕೊಬ್ಬಿರಿ ಎಣ್ಣೆ ಅಥವಾ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮೂಗಿನ ಎರಡೂ ಹೊಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ ಮತ್ತು ಸಂಚೆ ಹಚ್ಚುವುದು.
2. ಎಣ್ಣೆ ಮುಕ್ಕಳಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆ: ಒಂದು ಟೀಬಲ್ ಚಮಚ ಎಳ್ಳಣ್ಣಿ ಅಥವಾ ಕೊಬ್ಬಿರಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯಬೇಕಿ, ಬಡಲಿಗೆ 2 ರಿಂದ 3 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಿದ ನಂತರ ಉಗುಳಬೇಕು. ನಂತರ ಬಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಮುಕ್ಕಳಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.
3. ಮದೀನ ಎಲೆ ಅಥವಾ ಓಮದಕಾಳುಗಳನ್ನು ಕುದಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಹಬೆಯನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಕೆಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಗಂಟಲು ಕೆರೆತವಿದ್ವಲ್ಲಿ ಲವಂಗದ ಮುಡಿಯನ್ನು ಕಲ್ಲುಸಕ್ಕರೆ / ಜೇನು ತುಪ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ದಿನಕ್ಕೆ 2-3 ಬಾರಿ ಸೇವಿಸುವುದು.
5. ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಒಣಕೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಕೆರೆತಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗೂ, ಈ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಈ ಕ್ರಮಗಳು ಸೋಂಕಣ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರೂ ಕೂಡಾ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

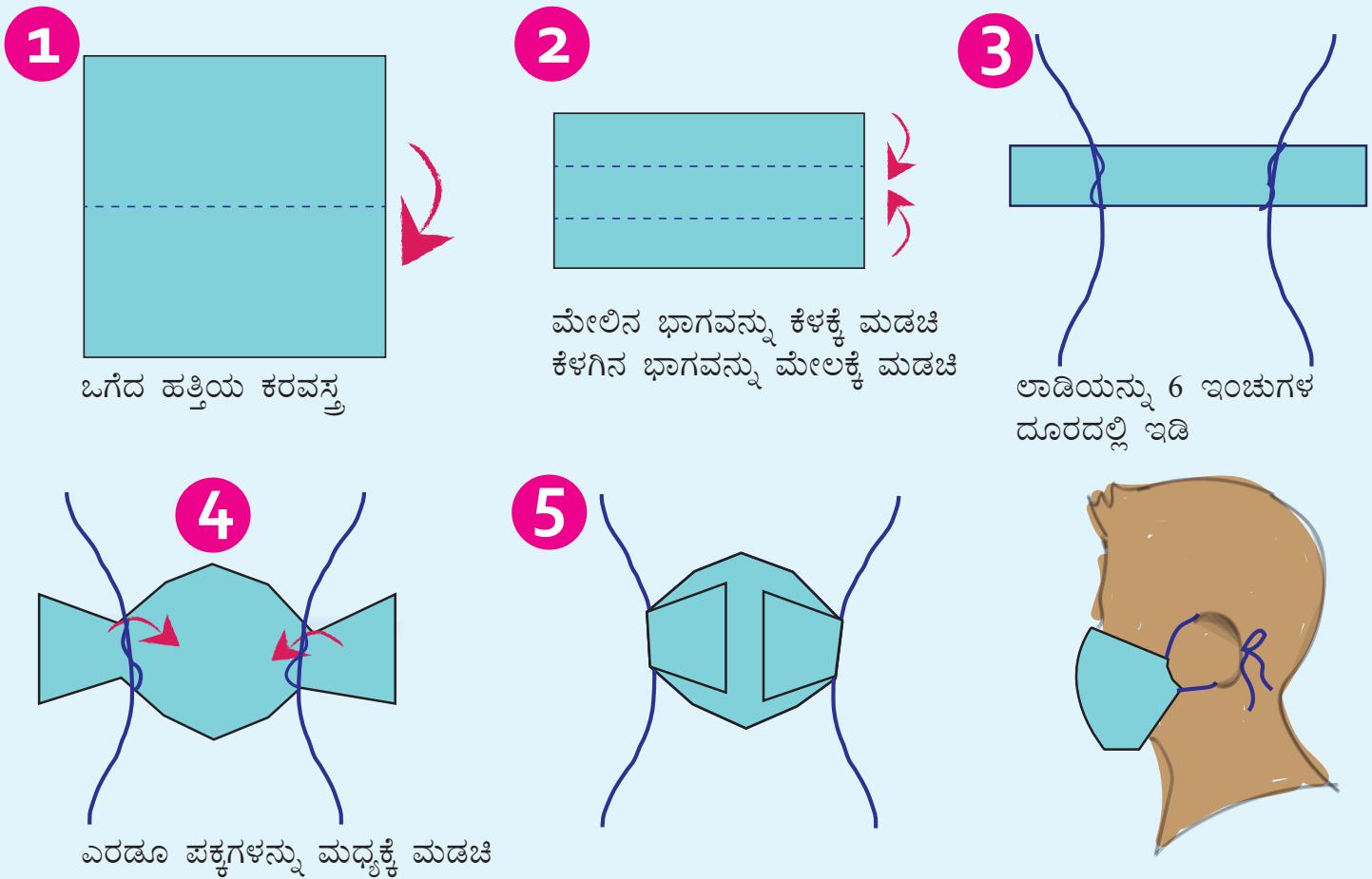
ಹಷ್ಟ ನಿರಾಕರಣ: ಮೇಲಿನ ಸಲಹೆಗಳು ಕೋವಿಡ್-19 ಸೋಂಕಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿಲ್ಲ

ಆಯುಷ್ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

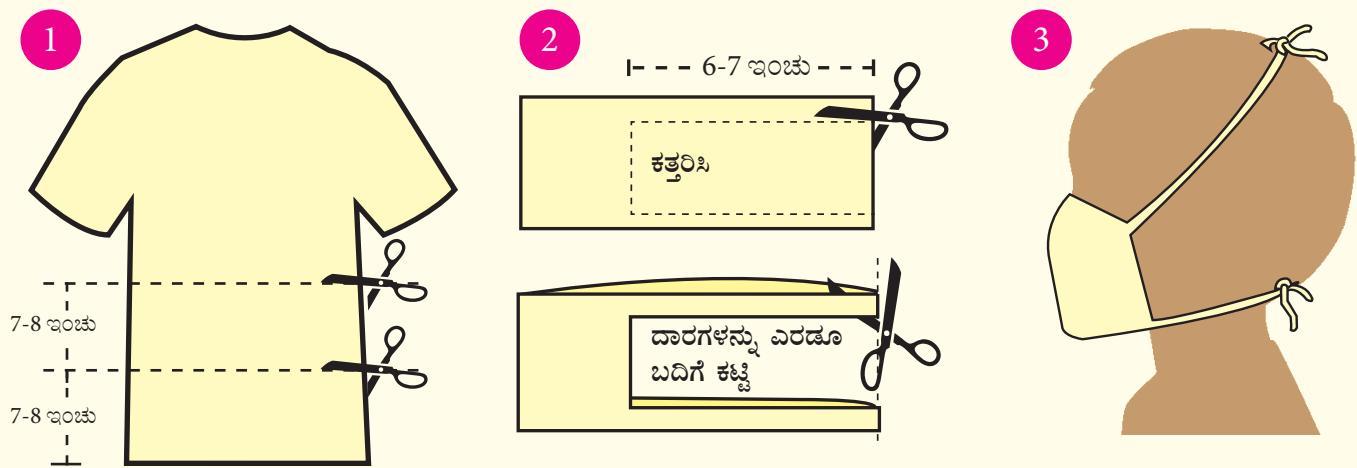
ಹೊಲಿಗೆ ರಹಿತ ಮಾಸ್ಕ್

ತಯಾರಿಕೆ

ಒಗೆದ ಹತ್ತಿಯ ಕರವಸ್ತು

ಒಗೆದ ಟೀ-ಶಟ್ಟೋ ಬಳಸಿ ಮಾಸ್ಕ್ ತಯಾರಿಕೆ

ಕೈತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದು 101

ಕನಷ್ಟ್ ಇಂ ಸರ್ಕೆಂಡಿಗಳು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಲಭಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ

1

2

ಕೈತೆವಿನಂತೆ ಸಂಘರಣ
ಆರೋಸಿ

3

MWAHAAHAA!

ಕೈಗಳನ್ನು ಬದ್ದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ

ಕೈಗಳೇ ನಾಕಷ್ಟ್ ನಾಬುಣನ್ನು
ಹಜ್ಜುಕೊಳ್ಳ

ಬಳಿನಾಯಿಕನಂತೆ ಅಂಗ್ರೇಧಿಯಂದ
ಅಂಗ್ರೇ ಉಜ್ಜುಕೊಳ್ಳ

4

ಕೈಗಳ ಹಂಥಾಗೆ ಮತ್ತು ಬೀರಳಿಗಳ ಮಧ್ಯ
ಲಂಜ್ಜು. ಕೈಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇಡನ್ನು
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಿ

5

ಕೆಂದ ಅಂಗ್ರೇಧಿಯಂದ ಅಂಗ್ರೇ ನೇರಿಸಿ
ಬೀರಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ನೇರಿಸಿ
ಅಂಗ್ರೇಯನ್ನು ಹಂಡಕ್ಕೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಲಂಜ್ಜು

6

ಎರಡು ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ
ಬೀರಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೂಂದು
ಅಂಗ್ರೇಯನ್ನು ಲಂಜ್ಜು

7

ನಿಷ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯ ಹೆಣ್ಣಿರಜನ ಸ್ತು
ಮುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ
ಹಂಡಕ್ಕೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಲಂಜ್ಜು
ಕೈಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇಡನ್ನು
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾಡಿ

8

ನಿಷ್ಟು ಒಂದು ಕೈಯ ಬೀರಳಿಗಳನ್ನು
ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯ ಅಂಗ್ರೇ ವೃತ್ತಾಕಾರವಾಗಿ
ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹಂಡಕ್ಕೆ ಲಂಜ್ಜು
ಕೈಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇಡನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ
ಮಾಡಿ

9

ಕೈಗಳನ್ನು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ
ನಂಬಿ

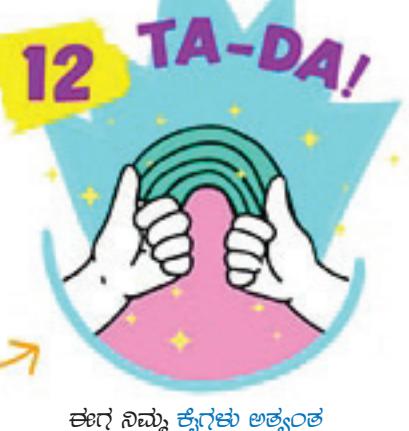
10

ಕೈಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಕೊಳ್ಳಿ

11

ಅದೇ ಕರವನ್ನು ಬಳಸಿ
ನೆಣಿಯನ್ನು ನೆಣಿ

12

TA-DA!

ಈಗ ನಿಷ್ಟು ಕೈಗಳು ಅಂತಃ
ಸ್ವಭಾವಾಗಿದೆ

ನಿಷ್ಟು ಕೈಗಳನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಒಣಿದೆ ಕರವನ್ನುವನ್ನು ಬಳಸಿ